

A rendezvény támogatói:

SASHEGYI ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.
MAGYAR MADÁRTANI EGYESÜLET BÖRZSÖNYI HELYI CSOPORT
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny döntő fordulójának körzeti szervezői:

Budapest: Dél-Buda: CSANÁDY SZILVIA (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
Dél-Pest: NAGY PÉTER (Budapesti Fazekas Mihály Ált. Isk. és Gimn.)
Észak-Buda: BICZÓ ILDIKÓ (Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KOVÁCSNÉ FÓNAGY MARGIT (Karinthy Frigyes ÁMK Ált. Iskola)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)

Pest megye – kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)

Pest megye – nyugat: SÜVEGES-SZABÓ MARIANNA (Baár-Madas Ref. Gimn., Budapest)

Hunnia-Dél: KNÓDEL ÉVA (Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Ált. Iskola, Kecskemét)

Hunnia-Észak: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc MAKTNY. Ált. Iskola, Miskolc)

Pannónia-Dél: NAGY ZOLTÁNNÉ (Toldi Lakótelepi Általános Iskola, Kaposvár)

Pannónia-Észak: KISS ZITA (Hétvezér Általános Iskola, Székesfehérvár)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI TERMÉSZETTUDOMÁNYI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2024/25. ORSZÁGOS DÖNTŐ 6. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

JACZENKÓ EDIT általános iskolai tanár
KARÁCSONYI VIRÁG középiskolai tanár
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEMENES ANNA középiskolai tanár
MERÉNYI MÁRTA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
LŐRINCZ RÉKA ERZSÉBET általános iskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/termtud>

A megoldást a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- 2017-2023. évek emlősei között hány erdei csúcsragadozó van?
(A) legalább 5 (B) legalább 4 (C) legalább 3 (D) legalább 2 (E) legalább 1
- Melyik kontinensen halad át legalább négy a nevezetes szélességi és hosszúsági körök közül?
(A) Európa (B) Ázsia (C) Afrika (D) Ausztrália (E) Amerika
- Tegyétek a napkelte időpontjának sorrendjébe a felsorolt városokat Pekingtől elindulva!
1. Peking 2. New York 3. London 4. Moszkva 5. Budapest 6. Róma
Melyik a helyes sorrend?
(A) 1-4-6-5-3-2 (B) 1-2-4-5-6-3 (C) 1-2-6-5-3-4
(D) 1-4-5-6-3-2 (E) 1-2-3-6-5-4
- Mely fajok, illetve populációk közötti kapcsolat alakulhat ki a felsoroltak közül tetszőlegesen kiválasztott két faj között egy tölgyerdőben?
sün, uhu, kullancs, erdei pocok, gyepűrózsa, koronás keresztespók, kocsánytalan tölgy, erdei csiperke
(A) élősködés (B) együttélés (C) versengés
(D) táplálkozási kapcsolat (E) parazitizmus
- Hány, a téli madáretetőinken is előforduló erdei madarunk nevét tudjátok összeállítani a felsorolt szótagokból? (A vastagon szedett szótagok többször is használhatók.)
NAGY, DE, RÖS, I, TEN, SZÉN, NE, PÓ, GÓ, MEGGY, LIC, ZÖL, PINTY, VÁ, BEGY, ER, **KE**, KO, SZAR, ÓSZ, CI, A, FE, CSUSZ, RI, FA, **KA**, DI, PÁNCS, TE, **GE**, VÖ
(A) legalább 6 (B) legalább 8 (C) legalább 10 (D) legalább 12 (E) legalább 14
- Jelöljétek meg azokat az állításokat, amelyek az előző feladatban kapott madárfajok valamelyikére igazak!
(A) *Tojásai kiköltését más madárfajokra bízta.*
(B) *Népi nevén csalogány.*
(C) *A fatörzseken fejjel lefelé is kúszó madarunk.*
(D) *Hosszú farkú, kis termetű madár, télen csapatokban jár az élelem után.*
(E) *Erős, vaskos csőrével könnyedén feltöri a csonthéjas magokat.*
- Mely állítások igazak szervezetünk hőtermelésének folyamatára?
(A) *oxigént igényel* (B) *gyors égés* (C) *energiát fogyaszt*
(D) *lassú égés* (E) *energiát termel*
- Melyek üvegházhatású gázok?
(A) *nitrogén* (B) *oxigén* (C) *szén-dioxid* (D) *metán* (E) *vízgőz*
- Mely erőműhöz nem kapcsolódik egyáltalán CO₂-kibocsátás az erőmű teljes életciklusa során? Tehát a gyártását, működését, lebontását is figyelembe véve.
(A) *vízenerőmű* (B) *szénerőmű* (C) *szélerőmű*
(D) *atomerőmű* (E) *előzőek egyike sem*
- Melyik állatra találtak igaz állítást az alábbiak közül?
Fokozottan védett faj. Valódi téli álmot alszik. Nincsenek fülkagylói. Úszóhártyája van. Fülei végén fülpamat található.
(A) *2017. év emlőse* (B) *2018. év emlőse* (C) *2020. év emlőse*
(D) *2022. év emlőse* (E) *2023. év emlőse*
- Mi igaz 2019. év emlősére?
(A) *A párzási időszakot kivéve éjjel aktív.* (B) *Magányosan él.*
(C) *Hazánkban nem él, ezért nem is védett.* (D) *Macskaféle ragadozó.*
(E) *Kizárólag növényekkel táplálkozik.*
- Jelöljétek a térinformatikához kapcsolódó kifejezéseket, betűszavakat!
(A) *menetrend alkalmazás* (B) *GPS* (C) *GI* (D) *ELVIRA* (E) *GIS*
- Melyik két növény virágszínéből lehet kikeverni a harmadik növény virágszínét? Jelöljétek a helyes válaszlehetőségeket!
a) gyermekláncfű b) mocsári gólyahír c) réti here d) csillagvirág e) hóvirág f) vadrózsa g) medvehagyma h) pipacs
(A) *c+e=f* (B) *g+h=f* (C) *a+d=b* (D) *b+g=d* (E) *g+c=b*